

УДК 7.05:687.016

ХУДОЖНЬО-КОМПОЗИЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ КОСТЮМА СТИЛЮ «БІДЕРМЕЙЄР» У РОЗРОБЦІ КОЛЕКЦІЇ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ

КРОТОВА Тетяна, КОЛОСНІЧЕНКО Олена, ХВОРОСТЯНА Юлія
Київський національний університет технологій та дизайну, Україна
krotova_t@ukr.net

Представлено історіографічний та образно-стилістичний аналіз костюма стилю «бідермейєр», визначено актуальність даного стилю у сучасному дизайні костюма; обґрунтовано проектні прийоми застосування характерних рис стилю у розробці колекції сучасного жіночого одягу.

***Ключові слова:** історизм, стиль «бідермейєр», сучасний дизайн, жіночий одяг.*

ВСТУП

Історизм як метод створення сучасного одягу дає можливість привнесення історичного досвіду та культурних здобутків минулого в світ сучасної моди. У такий спосіб мода стає циклічним явищем, а оновлені форми будуть виникати знов і знов [2]. Особливе естетичне навантаження і образність несуть в собі костюм, доповнення та аксесуари часів бідермейєра – історично-регіональної художньої течії, яка склалася у 1815-1848 рр. у Німеччині та Австрії в період нестійкого політичного становища і кризи в мистецтві. Вона є своєрідним проявом «розпаду стилів» і результатом впливу руху європейського романтизму. Мода у ті часи стала доступною більшій кількості людей, а бідермейєр був проявом бажання зануритися в естетику приватного світу родини, кола близьких і друзів, виховання дітей, пошуку предмету творчості у звичайних життєвих радощах.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Завданнями роботи є: проаналізувати сучасні колекції дизайнерів з використанням стильових рис бідермейєра, встановити актуальні аспекти; проаналізувати історичний етап створення костюма в стилі бідермейєр, притаманну йому структуру і образну виразність; визначити художньо-композиційні особливості, встановити характерну кольорову гамму та матеріали; визначити художньо-композиційні та конструктивні особливості історичного костюма для застосування у розробці жіночої колекції одягу.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

У сучасній моді спостерігається попит споживачів на одяг з ознаками стилю бідермейєр. За аналізом подіумних показів 2019 р. (від

люксових Gucci, Carolina Herrera, Givenchy, Proenza Schouler до мас-маркету Zara, Bershka, Massimo Dutti) спостерігаємо саме той цикл моди, коли популярними стають широкі зібрані рукави, багат шаровість, розмаїття драпірувань та створення об'єму форми (рис. 1). Натомість, вбрання виготовлено з матеріалів, які є трендовими зараз, а саме: костюмна тканина, шовк, штучна шкіра, джинс. Отже, можна зробити висновок щодо актуальності стилю для моделювання нових форм.

а

б

в

Рис. 1. Колекції дизайнерів: а, б – Carolina Herrera. Весна-літо 2019; в – MSGM. Осінь-зима 2019/2020

Дослідженню стильового напрямку бідермейєр присвячено чимало наукових праць, автори фокусують свою увагу на різних аспектах стилю. Зокрема, О. М. Устюгова у своїй праці «Бідермаєр як культурно-стильовий феномен» розглядає його прояви у мистецтві та культурі, а також як стиль життя з використанням комплексної методології дослідження [4]. Авторка зазначає, що стиль виник всупереч попередній розкішності вбрання та символізував простоту міських мешканців.

Особливості жіночого костюма можемо розглядати в живописі перш. пол. XIX століття. Особливу увагу варто приділити рукавам суконь: вони були широкими та об'ємними (рис. 2, а, б). Серед характерних особливостей – пишна довга спідниця (зі спеціальними вшитими валиками для надання округлих форм), на талії обов'язковим був пояс з бантом або пряжкою. Молоді жінки найчастіше носили сукні світлих кольорів, а старші жінки – одяг темних і приглушених тонів. Ошатні, бальні сукні мали декольте з відкритими плечима, рукава бальних суконь були короткими – з рукавами-буфами або рукавами-ліхтариками, підбитими пухом або ватою (рис. 2, в).

При розробці колекції жіночого одягу на основі художньо-конструктивних особливостей костюма бідермейєр взято характерні елементи, а саме: об'ємність форм спідниць, підкреслена талія, пишні рукави (рис. 3).

Трансформація джерела натхнення відбувається шляхом виокремлення, переосмислення, розвитку його характерних особливостей та перенесення на комплекти сучасного одягу, які максимально відображають сутність та художнє значення образу колекції [3; 6].

а

б

в

Рис. 2. Історичний костюм на картинах художників: а – Ж. Б. Каміль Кору. Портрет Клер Сеннегон. Франція, 1837; б – Ф. Г. Вальдмюллер. Евеліна Ганска. Австрія, 1835; в – Ф. Г. Вальдмюллер. Жіночий портрет. Австрія, 1834

Ритміка колекції простежується у використанні об'ємних силуетів, довгих спідниць, корсетів, підкресленої талії, зібраних рукавів. При обґрунтуванні вибору матеріалів для виготовлення колекції враховано ергономічні вимоги та надано перевагу таким матеріалам, як бавовна, шовк, костюмна тканина: вони легко драпіруються, тримають форму, а деякі виконують функцію створення ефекту «невагомості».

Рис. 3. Ескізи моделей жіночого одягу на основі трансформації характерних рис костюма стилю бідермейер

Кольорове вирішення обрано в результаті детального аналізу творчого джерела та відповідно до сучасних тенденцій. Комплекти одягу

призначено як для повсякденного носіння, так і для святкових заходів. Колекція об'єднує такі вироби, як спідниці, блузки, сукні, костюми, що можуть поєднуватися з іншим одягом.

ВИСНОВКИ

Завдяки дослідженню костюма історичного стилю бідермейєр можна розширити виразні можливості сучасного асортименту жіночого одягу та стильових рішень. Виокремлено характерні ознаки творчого джерела: композиційні особливості, кольорова гамма та силуетна форма. Спроектвані моделі жіночого одягу з трансформацією характерних рис жіночого костюма стилю бідермейєр розраховані на жінку віком від 22 до 35 років, яка надає перевагу в своєму образі проявам жіночості та витонченості. Завдяки сучасним тканинам та оздобленню, форма одягу значно змінюється та набуває нових рис.

ЛІТЕРАТУРА

1. Єременко І.І. Джерело натхнення в дизайні одягу: аспекти вивчення і використання в творчому процесі. Вісник ХДАДМ. Мистецтвознавство. Архітектура. 2007. № 9. С. 41–48.
2. Колосніченко М.В., Чупріна Н.В. Ретроспективність як проектна практика формування актуальних образів у системі моди ХХІ століття. Вісник НАКККіМ. 2019. № 2. С. 371–376
3. Пашкевич К.Л., Колосніченко М.В., Науменко К.О., Хапанцева О.С. Застосування сучасних методів для проектування колекції одягу складних форм. Теорія та практика дизайну. Технічна естетика. Вип. 8. 2015. С. 217-225
4. Устюгова Е. Н. Бидермайер как культурно-стилевой феномен. Известия Уральского федерального университета. Сер. 3, Общественные науки. 2016. № 2 (152). С. 161-174.
5. Федоров Ф.П. Художественный мир немецкого романтизма: структура и семантика. М., 2004. С. 323
6. Pashkevich K., Yezhova O., Kolosnichenko M., Ostapenko N., Kolosnichenko E. Designing of the complex forms of women's clothing, considering the former properties of the materials. Man-Made Textiles in India. 2018, Vol. 46, Issue 11, P. 372-380.

KROTOVA T., KOLOSNICHENKO O., HVOROSTYANA Y. ART-COMPOSITIONAL FEATURES OF BIDERMEYER STYLE COSTUME IN DESIGN OF WOMEN'S CLOTHING

The historiographical and figuratively stylistic analysis of the costume of the «Biedermeier» style costume is presented, the relevance of this style in the modern costume design is determined; the design techniques for the use of characteristic features of style in the development of the collection of modern women's clothing are substantiated.

Keywords: *history, biedermeier style, contemporary design, women's clothing.*